

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 07 0 K 005678 17 Kž 2
Sarajevo, 26.06.2019. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudaca: Dragan Čorlija - predsjednik vijeća, te Slavko Marić i Jasmina Begić - članovi vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Živane Roić, u kaznenom predmetu protiv optužene Jasme Redžović, zbog kaznenog djela Zloupotreba položaja ili ovlasti iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, te kaznenog djela Krivotvorenje isprave iz člana 373. stav 1. KZ FBiH, u vezi sa članom 54. istog zakona, odlučujući o žalbi braniteljice optužene J. R., odvjetnice V. A. iz M., izjavljenoj protiv presude Županijskog/Kantonalnog suda u Mostaru broj: 07 0 K 005678 14 K 2 od 17.05.2017. godine, u nejavnoj sjednici vijeća održanoj dana 26.06.2019. godine, donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Žalba braniteljice optužene J. R. se djelomično uvažava, ukida se presuda Županijskog/Kantonalnog suda u Mostaru broj: 07 0 K 005678 14 K 2 od 17.05.2017. godine, pa se određuje održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE

Presudom Županijskog/Kantonalnog suda u Mostaru broj: 07 0 K 005678 14 K 2 od 17.05.2017. godine, optužena J. R. je oglašena krivom za kaznena djela Zloupotreba položaja ili ovlasti iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH) i Krivotvorenje isprave iz člana 373. stav 1. KZ FBiH, u vezi sa članom 54. istog zakona, za koja djela joj je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 3 (tri) mjeseca. Dalje je istom presudom optuženoj, temeljem odredbe člana 76. KZ FBiH, izrečena sigurnosna mjera Zabrana obavljanja zvanja,

djelatnosti ili dužnosti i to onih djelatnosti i dužnosti koji se odnose na izvršavanje zakona ili propisa donesenih na temelju zakona a tiču se raspolaganja, korištenja, upravljanja ili rukovanja imovinom u trajanju od 3 (tri) godine. Izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti računa se od dana pravomoćnosti presude, s tim da se vrijeme provedeno u zatvoru ne uračunava u vrijeme njenog trajanja. Optužena je obvezana da u skladu sa odredbom člana 212. stav 2. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) Općinskom sudu u Konjicu naknadi štetu u iznosu od KM u roku od ... dana od dana pravomoćnosti presude. Na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH optužena J. R. je oslobođena od obveze plaćanja troškova kaznenog postupka iz člana 199. stav 2. točka a) do h) te odredbe, uz daljnje određenje da, po članu 204. ZKP FBiH, nužni izdaci i nagrada branitelja po službenoj dužnosti padaju na teret proračunskih sredstava.

Ovu presudu je pravovremeno izjavljenom žalbom za optuženu J. R. osporila njena braniteljica – V. A. odvjetnica iz M. Žalba je izjavljena zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, zbog povrede kaznenog zakona, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te zbog odluke o kazni, mjeri sigurnosti i odluke o imovinsko-pravnom zahtjevu. U žalbi braniteljica predlaže uvažavanje iste i oslobađanje njene branjenice od optužbe, odnosno da se žalba uvaži i optuženoj izrekne blaža kazna.

U pismenom podnesku broj T07 0 KTŽ 0001035 17 od 04.07.2017. godine federalni tužitelj je predložio da se žalba braniteljice optužene odbije kao neosnovana.

U navedenim podnescima nije predloženo održavanje javne sjednice vijeća.

Ovaj sud je osporenu presudu ispitao u granicama žalbenih navoda, potom po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 321. ZKP FBiH, nakon ovakvog ispitivanja je odlučio kao u izreci rješenja, pri čemu se naročito rukovodio slijedećim razlozima:

Žalbom braniteljice optužene J. R. se ukazuje na bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz člana 312. stav 1. toč. i) i k) ZKP FBiH. Tako braniteljica u žalbi vezano za prvu bitnu povredu ističe da je pobijana presuda zasnovana na nalazima i mišljenjima vještaka financijske i grafološke struke, da je financijsko vještačenje u pretežitom dijelu provedeno na „rekonstrukciji blagajne“ za i godinu ... „koja je urađena na temelju dokumentacije izuzete od U. B. na temelju naloga sudca Općinskog suda u Konjicu, koji u tom vremenu nije bio istražni organ niti je na bilo koji način provodio istragu.“, da je istragu provodilo Županijsko tužiteljstvo u Mostaru i da su jedino to tužiteljstvo ili Županijski sud u Mostaru mogli izdati naredbu za izuzimanje financijske dokumentacije, te da je na temelju ovako nezakonito izuzete dokumentacije provedena ... „takozvana

rekonstrukcija blagajne, a na temelju nje financijsko vještačenje, sve suprotno čl. 125. st. 3. ZKP-a.“ Po stavu braniteljice istovjetan propust je učinjen i kada je u pitanju grafološko vještačenje.

Ovaj sud prethodno istaknute žalbene prigovore ocjenjuje neosnovanim.

Ovako koncipiranim žalbenim navodima braniteljica optužene J. R. bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz člana 312. stav 1. točka i) ZKP FBiH primarno veže za činjenicu da je, po njenoj procjeni, financijska dokumentacija temeljem koje su provedena po obrani sporna vještačenja - financijsko i grafološko - pribavljena na nezakonit način, pri čemu u žalbi dodatno iznosi i stav da je korištenjem tako pribavljene dokumentacije kod izrade rekonstrukcije blagajne za i godinu i sama ta rekonstrukcija učinjena nezakonitom, te da su, konačno, po „principu plodova otrovne voćke“, kao dokazi također nezakoniti Nalaz i mišljenje vještaka financijske struke koji se u pretežnom dijelu oslanja na ranije navedenu rekonstrukciju, kao i Nalaz i mišljenje vještaka grafologa kojem je podloga za provedeno vještačenje bila prethodno nezakonito pribavljena financijska dokumentacija.

Ovaj sud nalazi da braniteljica optužene J. R. suštinski pogrešno razumije sadržaj dokaza čiju zakonitost osporava. Naime, iako se među dokazima materijalne naravi nalaze i dva dokaza sa natpisima Rekonstrukcija blagajne za ... godinu i Rekonstrukcija blagajne za ... godinu sa popratnom dokumentacijom, ti dokazi se ne mogu dovesti u vezu sa dokumentacijom koja je od U. B. izuzeta na temelju naredbe suca za prethodno saslušanje Općinskog suda u Konjicu broj: 56 0 K 034528 11 Kpp od11. godine. Ovo zbog toga jer je dokaz tužiteljstva označen kao Rekonstrukcija blagajne za godinu, koji u stvarnosti predstavlja dokument naziva FINANSIJSKO VJEŠTAČENJE, stalni sudski vještaka ekonomske struke R. Đ. iz K. sačinio dana10. godine, dakle, prije nego što je i donesena ranije navedena naredba kojom je naloženo izuzimanje sporne financijske dokumentacije. Za ukazati je da ranije navedeno Financijsko vještačenje nije provedeno u okviru istražnog postupka protiv sada optužene J. R., nego da je isto urađeno, kako to proizlazi iz člana 1. odluke Predsjednice Općinskog suda u Konjicu broj: 056-Su-010-000734 od ...10. godine, - „u predmetu utvrđivanja odgovornosti za materijalnu štetu J. R. na radnom mjestu Viši referent za materijalno-financijske poslove.“ U odnosu na dokaz tužiteljstva koji je označen kao Rekonstrukcija blagajne za godinu sa popratnom dokumentacijom, valja istaći da isti realno jeste jedna zelena fascikla u kojoj su sadržani pronađeni financijski dokumenti (jedan Dnevnik – knjiga blagajne za godinu, više dokumenata koji nose naziv Izdatak sa podacima o osobi kojoj je izvršena isplata i dr.), te da u navedenoj fascikli nisu sadržani dokazi na koje se odnosila ranije navedena naredba suca za prethodno saslušanje Općinskog suda u Konjicu broj: 56 0 K 034528 11 Kpp od ...11. godine. Zbog toga se žalbeni prigovori braniteljice optužene J. R., kojima se u pitanje

dovodi zakonitost pribavljanja sporne financijske dokumentacije, pa, onda, posljedično tome i zakonitost dokaza koji se na tako pribavljenoj dokumentaciji zasnivaju (rekonstrukcije blagajni za i ... godinu), od strane ovog suda ocjenjuju neosnovanim.

Dalje braniteljica optužene J. R. u žalbi ističe da je prvostupanjski sud kod odlučivanja o krivnji isključivo cijenio dokaze tužiteljstva i tim dokazima poklonio vjeru, da, suprotno prethodno navedenom, dokazi obrane i primjedbe koje je obrana stavila na izvedene dokaze tužiteljstva od strane prvostupanjskog suda nisu cijenjani niti su dani razlozi zbog čega se istima ne poklanja vjera, da tako nisu cijanjene primjedbe dane na nalaz vještaka financijske struke S. K. (tokom postupka obrana je isticala da je financijska dokumentacija temeljem koje je obavljeno predmetno vještačenje pribavljena na nezakonit način i da je ista nepotpuna, da vještak nije pregledao financijsku dokumentaciju koja se nalazi u Općinskom sudu u Konjicu iako mu je to naredbom kojom je određeno provođenje predmetnog vještačenja izričito naloženo), da je u obrazloženju pobijane presude izostala analiza dokaza koji potvrđuju da je optužena u ... godini dio isplata vršila putem poštanskih uplatnica, da nisu cijenjani ni prigovori kojima je ukazano na činjenicu da je grafološko vještačenje provedeno na nezakonito izuzetoj dokumentaciji, te da obrazloženje osporene presude ne sadrži ni stav suda o primjedbi obrane da je vještak grafolog prilikom vještačenja spornih otisaka pečata koji se nalaze na od U. B. izuzete dokumentacije i na dokumentaciji Općinskog suda u Konjicu propustio uzeti originalne otiske pečata navedene banke i koristiti ih kao nesporni materijal.

Ovi žalbeni navodi braniteljice optužene J. R. su osnovani.

Tokom postupka braniteljica optužene je istakla niz prigovora kojima je osporila nalaz vještaka financijske struke S. K.. Tako je obrana vezano za predmetni nalaz isticala da je financijska dokumentacija temeljem koje je obavljeno ovo vještačenje pribavljena na nezakonit način, da je ista nepotpuna, te da navedeni vještak nije ni pregledao financijsku dokumentaciju koja se nalazi u Općinskom sudu u Konjicu iako mu je naredbom kojom je određeno provođenje predmetnog vještačenja to izričito bilo naloženo. U postupku je od strane braniteljice ukazano i na činjenicu da je optužena u godini dio isplata vršila putem poštanskih uplatnica, da je i grafološko vještačenje zasnovano na dokumentaciji koja je izuzeta na nezakonit način, nezakonito izuzeta, te da je vještak grafolog prilikom vještačenja spornih otisaka pečata koji se nalaze na od U. B. izuzete dokumentacije i na dokumentaciji Općinskog suda u Konjicu propustio uzeti originalne otiske pečata navedene banke i koristiti ih kao nesporni materijal čime je sam nalaz kompromitiran. Sve ove primjedbe je braniteljica optužene J. R. decidno ponovila i prilikom iznošenja završne riječi.

Na ovako iznesene primjedbe prvostupanjski sud je bio dužan dati odgovarajući osvrt u obrazloženju presude kojom je optuženu J. R. oglasio krivom za kazneno djelo koje joj je na teret stavljeno potvrđenom optužnicom. Ova obveza suda proizlazi iz odredbe člana 305. stav 7. ZKP FBiH koja propisuje da će sud određeno i potpuno iznijeti koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, dajući naročito ocjenu vjerodostojnosti proturječnih dokaza, iz kojih razloga nije uvažio pojedine prijedloge stranaka, iz kojih razloga je odlučio da se ne sasluša neposredno svjedok ili vještak čiji je iskaz pročitao, kojim razlozima se rukovodio pri rješavanju pravnih pitanja, a naročito pri utvrđivanju da li postoji kazneno djelo i kaznena odgovornost optuženog i pri primjenjivanju određenih odredaba Kaznenog zakona na optuženog i njegovo djelo. U konkretnom slučaju je ovakvo obrazloženje od strane prvostupanjskog suda potpuno izostalo. Osporena presuda, dakle, uopće ne sadrži bilo kakav osvrt na primjedbe koje je braniteljica optužene tokom predmetnog kaznenog postupka iznijela. Istovjetno se zaključuje i kada je u pitanju selektivna ocjena dokaza. Naime, osnovano se od strane braniteljice ističe da je prvostupanjski sud kod izvođenja zaključka o krivnji njene branjenice propustio da izvrši ocjenu dokaza koje je izvela obrana. Tako od strane prvostupanjskog suda nisu cijenjeni iskazi svjedoka koje je ispitala obrana – I. D., M. A., A. B., M. M., kao ni iskaz koji je kao svjedok dala optužena J. R. Također je potpuno izostala i ocjena materijalnih dokaza obrane.

Kako je prvostupanjski sud propustio da u obrazloženju pobijane presude odgovori na primjedbe obrane iznesene tokom predmetnog kaznenog postupka, te kako nije izvršio ocjenu dokaza koje je obrana izvela na glavnim pretresima, počinio je bitnu povredu odredaba kaznenog postupka propisanu odredbom člana 312. stav 1. točka k) ZKP FBiH.

Kod ovakvog stanja u spisu valjalo je žalbu braniteljice optužene J. R. djelomično uvažiti, pobijanu presudu ukinuti i odrediti održavanje pretresa pred ovim sudom, a sve temeljem ovlasti iz odredbe člana 330. stav 1. točka a) ZKP FBiH.

U postupku pred ovim sudom će se preuzeti dokazi izvedeni tokom postupka pred prvostupanjskim sudom u kojem je donesena ukinuta presuda, potom će se, po potrebi, izvesti i novi dokazi, te nakon toga donijeti nova i na zakonu zasnovana odluka.

Zapisničar
Živana Roić, s.r.

Predsjednik vijeća
Dragan Čorlija, s.r.

